

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště Brno

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Šanov, okres Znojmo

Šanov, Komenského 241, 671 68 Hrabětice

Identifikátor školy: 600 127 656

Termín konání komplexní inspekce: 11. červen - 13. červen 2002

Čj.	122529/2002 - 5131
Signatura	kl6cv105

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola (dále jen ZŠ) Šanov má 10 tříd 1. - 9. ročníku, které navštěvuje 191 žáků. Škola je organizační složkou obce, jejím zřizovatelem je obec Šanov, Hlavní 65, 671 68 Hrabětice. Dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol předškolních zařízení a školských zařízení škola sdružuje základní školu a školní družinu (dále ŠD). Počet žáků v 1. - 9. ročníku a počet dětí ve ŠD odpovídá stanovené kapacitě. Škola má odloučené pracoviště na ulici Karlovarská 125, kde je umístěna část prvního stupně ZŠ a ŠD. Předmětem komplexní inspekce byla činnost základní školy a školní družiny.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Průběh a výsledky vzdělávání v ZŠ byly hodnoceny na základě hospitační činnosti provedené na prvním stupni v předmětech český jazyk, matematika, německý jazyk, prvouka a tělesná výchova, na druhém stupni v předmětech český jazyk, dějepis, matematika a ve skupině přírodovědných předmětů (fyzika, přírodopis, chemie). Úroveň sledované výuky a její efektivita byla sledována v oblastech plánování, přípravy a podmínek výuky, její organizace, způsobu hodnocení a motivace žáků, vzájemné interakce a komunikace.

- Ve škole se vyučuje dle vzdělávacího programu Základní škola čj.: 16 847/96-2. Ve všech hospitovaných předmětech na prvním stupni ZŠ byla výuka plánována v souladu s učebním plánem a učebními osnovami realizovaného vzdělávacího programu. Na druhém stupni ZŠ v letošní IX. třídě nebyl naplněn učební plán v minimálním počtu hodin celkem 6 pro volitelné předměty (v 7. ročníku byly vyučovány 2 h, v 8. ročníku 2 h, v 9. ročníku 1 h). Dále bylo zjištěno, že nebyly plněny osnovy matematiky v 9. ročníku ve školním roce 2000/2001 tím, že nebylo vyučováno téma Základy finanční matematiky.

Podmínky vzdělávání jsou v inspekční zprávě hodnoceny souhrnně pro první i druhý stupeň ZŠ. Ostatní hodnocené oblasti výuky jsou uvedeny odděleně.

Podmínky výuky

Ze 6 vyučujících, kteří zajišťují výuku na prvním stupni ZŠ, pouze jedna učitelka svým vzděláním splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnými právními předpisy. Výuku všech předmětů ve 4. a 5. ročníku zajišťují učitelé odborně a pedagogicky způsobilí pro výuku na 2. stupni ZŠ. Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu sledované výuky. Odborná a pedagogická způsobilost vyučujících druhého stupně je v souladu s právními předpisy. U většiny vyučujících druhého stupně se do kvality výuky promítá zejména jejich odbornost.

Výukové prostory prvního stupně byly vzhledem k činnostem a stanoveným cílům vhodně uspořádány a vybaveny, jejich estetická úroveň byla velmi dobrá. Osvětlení a větrání učeben bylo zajištěno v potřebné míře, nábytek byl ve většině tříd přizpůsoben rozdílné výšce žáků. Zařazení sledovaných předmětů do rozvrhu hodin odpovídalo psychohygienickým požadavkům. V hodinách 1. - 3. ročníku učitelky střídaly činnosti a vhodně zařazovaly relaxační aktivity, ve vyšších ročnících však byla relaxace většinou opomenuta a učitelky pak pracovaly se žáky méně soustředěnými. Jednotvárnou strukturou hospitovaných hodin a chybějící relaxací žáků v průběhu výuky byla snižována úroveň podmínek psychohygienických. V průběhu přestávek pobývali žáci často ve třídách. Pitný režim je zaveden ve spolupráci s rodiči. Žáci se účastní akce „školní mléko“.

Výuka na druhém stupni ZŠ probíhala v kmenových učebnách postrádajících prvky, které by působily vzhledem k probíranému učivu podnětně. Jedna z učeben (IX. třída) je

prostorově velmi stísněná, čímž je průběh učení organizačně znesnadňován. Rovněž školní nábytek v 8. a 9. ročníku nevyhovoval výšce žáků. Didaktická technika byla k dispozici, nebylo jí však v hospitovaných hodinách využito. Kladem pro výuku žáků je nově vybudovaná tělocvična, otevřená v tomto školním roce, a modernizovaná učebna informatiky. Její technické vybavení odpovídá současným požadavkům na výuku práce s počítačem.

Vybavení 1. stupně učebnicemi, učebními pomůckami (které jsou funkční, převážně však opotřebované) a dalšími doplňkovými materiály je na průměrné úrovni. Materiální vybavení kabinetu dějepisu, matematiky, fyziky, přírodopisu a chemie je standardní, sbírky jsou doplňovány a modernizovány pozvolna dle finančních možností školy.

Sledované materiální podmínky jsou na 1. stupni průměrné, na 2. stupni velmi dobré, psychohygienické podmínky jsou pro výuku na 1. stupni velmi dobré, na 2. stupni průměrné.

1. stupeň ZŠ

Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna prostřednictvím tematických plánů, které učitelky 1. - 3. ročníku zpracovaly podle učebních osnov. Tematické plány vyučujících, kteří zajišťují výuku sledovaných předmětů ve 4. a 5. ročníku, jsou spíše formální a jsou zpracovány podle používaných učebnic, čímž je poněkud ztížena kontrola plnění osnov. Výukové cíle ve sledovaných hodinách byly reálné a odpovídaly aktuálnímu složení třídy. Jejich naplňování v průběhu hodin však nebylo vždy důsledně sledováno. Bezprostřední příprava vyučujících na jednotlivé hodiny byla promyšlená a pečlivá. V menší části sledované výuky chyběla účinná zpětná kontrola toho, jak žáci předložené poznatky pochopili a zda je dovedou používat.

Výuka byla vedena jasně a srozumitelně, přiměřeně věku žáků. V převážné části hodin (zejména v nižších ročnících) učitelky využívaly rozmanitých metod a forem práce, výběr a množství informací přizpůsobovaly specifickým podmínkám třídy, úkoly zadávaly diferencovaně s ohledem na individuální schopnosti jednotlivců a vedly žáky k uvědomělému užívání učebnic, pomůcek a dalších materiálů. V hodinách se pracovalo většinou frontálně, práce ve skupinách či ve dvojicích byla zaznamenána v menší míře. Ve většině sledovaných hodin měli žáci možnost v praktických aplikacích si ověřovat užitečnost a význam získávaných poznatků pro život, demonstrovali získané vědomosti a dovednosti v jednoduchých poznávacích a praktických úlohách a situacích. Vyučovací čas byl využíván efektivně a učivo bylo interpretováno odborně správně.

Ve všech hospitovaných hodinách byla vstupní motivace žáků poněkud nevýrazná. Spočívala převážně ve sdělení průběhu, případně cíle hodiny. Ve větší míře a účinněji byla uplatňována motivace průběžná. Učitelky v nižších ročnících aktivizovaly žáky uváděním příkladů z praxe či navazováním na životní zkušenosti žáků. Cílené prvky motivování žáků byly méně zřetelné ve sledovaných hodinách ve 4. a 5. ročníku. Nejčastěji využívaným motivačním prvkem byla pochvala. Při samostatné práci učitelky poskytovaly žákům radu a pomoc, při zadávání úkolů respektovaly zásadu přiměřenosti. Hodnocení žáků bylo většinou zdůvodněné, snaha a pokrok jednotlivců byly oceňovány. Vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení, shrnutí učiva či adresné hodnocení výkonu žáků v závěru hodiny byly zaznamenány v malé části výuky.

Sledovaná výuka probíhala v příjemné pracovní atmosféře. Komunikace mezi učitelkami a žáky byla založena na vzájemné důvěře a přiměřené toleranci, systematickému rozvoji komunikativních dovedností žáků byla věnována menší pozornost. Žáci většinou projevovali k výuce pozitivní postoj a aktivně se do vyučovacího procesu zapojovali. Jejich chování bylo bezproblémové.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na 1. stupni ZŠ

Žáci ve většině hospitovaných hodin projevovali o výuku zájem, prokazovali schopnost samostatně pracovat s učebnicí a učebními texty, třídit a zpracovávat informace. Většina z nich velmi dobře čte a jejich znalosti v matematice jsou rovněž velmi dobré. Celkově byl průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných předmětech na 1. stupni ZŠ na velmi dobré úrovni.

2. stupeň ZŠ

Český jazyk

Jednotlivé součásti předmětu (jazykové vyučování, literární výchova a sloh) nejsou všemi pedagogy vyučovány tak, aby byly respektovány vypracované tematické plány a zároveň i pedagogická zásada soustavného a vyváženého učení. Učivo slohu bylo např. v jedné z hospitovaných tříd kumulováno do převážné části školního roku, zatímco v několika posledních měsících není vyučováno vůbec. Žáci nepoužívali jazykové příručky (např. Pravidla českého pravopisu), ačkoliv si to obsah výuky vyžadoval. Slohové práce se v jednotlivých třídách píšou natolik rozdílnými způsoby, že jejich konečná úroveň je naprosto nesouměřitelná. Předmětová komise tuto disproporci zatím neřeší. Příprava sledovaných hodin byla důkladná po stránce obsahové, méně propracovaná po stránce metodické.

K výrazným pozitivům organizace výuky patřila citlivě pojatá a tematicky provázaná práce s literárním textem v literární výchově. Při psaní písemných prací byly pokyny ze strany pedagoga jasné, přesné, jednoznačné, takže práce žáků probíhala klidně a nerušeně. V hodinách mluvnického učiva byly důsledně odůvodňovány všechny gramatické a pravopisné jevy. Při hospitovaných hodinách však převažovala frontální, nediferencovaná výuka. Zřetel k činnostnímu pojetí procesu učení se objevoval pouze sporadicky a jen v náznaku. Chyby byly často jen konstatovány, aniž by bylo vyvozováno správné řešení vedoucí k odhalení příčin chybování. Postup při psaní slohové práce byl založen na mechanickém stylu práce bez posilování tvůrčí invence samotných žáků.

Motivační prvky byly zařazovány do výuky pouze ojediněle (např. v literární výchově), většinou se postupovalo dle navykých stereotypů. Hodnocení práce žáků se vyskytovalo při výuce pouze sporadicky, mnohé výkony žáků, např. referáty, zůstaly nezhodnoceny. Důslednost vyučujících při opravách žákovských sešitů je značně rozdílná. Při opravách slohových prací je většinou kladen větší důraz na pravopis než na stylistiku.

Jazykový projev vyučujících byl kultivovaný a na žáky působil příkladně. Žáci však neměli vždy příležitost rozvíjet své jazykové schopnosti v plné šíři. Otázky byly většinou učiteli formulovány tak, že žákům umožňovaly pouze dokončování načatých vět nebo heslovité odpovědi namísto uceleného jazykového projevu. V probíraném učivu se žáci většinou orientovali s menší pohotovostí a zběhlostí.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk je hodnocena celkově jako průměrná.

Dějepis

Hospitovaná výuka probíhala na velmi dobré odborné úrovni. Metodická oblast výuky byla rovněž preferována, ale její úroveň je méně vyvážená.

Učivo bylo prezentováno věcně správně. Opakování učiva z minulých hodin bylo většinou věnováno příliš mnoho času na úkor výkladu a procvičení nového učiva. Závěrečné shrnutí nového učiva většinou chybělo. Žáci někdy pracovali ve skupinách, jejich činnosti však neměly kooperativní charakter. Národních pomůcek bylo používáno pouze ojediněle. Na

dějepisné mapě se ukazovaly geografické údaje, avšak z legendy a ze symbolů se další souvislosti nevyvozovaly. Zápisy v sešitech žáků jsou faktograficky na velmi dobré úrovni, ale vyznačují se značnou verbálností, aniž by byly strukturovány směrem k uzlovým bodům dějin a k vyvozování vzájemných souvislostí.

Motivační prvky byly zařazovány, ale jejich účinek byl oslabován nevyváženou strukturou hodiny. Systém hodnocení je vypracován, ale není uplatňován vždy důsledně a ve vší úplnosti.

Komunikace mezi pedagogem a žáky je založena na upevněných návycích a je funkční. Žáci se dobře orientují v historických údajích z oblasti českých i světových dějin. K prokázání zběhlosti v práci s dějepisnou mapou a s názornými pomůckami však měli žáci velmi málo příležitostí.

Kvalita vzdělávání v předmětu dějepis vykazuje celkově průměrnou úroveň.

Matematika

Tematické plány pro jednotlivé ročníky jsou zpracovány. Časový plán pro 8. ročník je neúplný, chybí zde téma Základy statistiky. Některým tématům bylo během školního roku věnována více vyučovacích hodin, než bylo naplánováno. Dochází tak k nerovnoměrnému časovému rozložení učiva na úkor jiných témat a zpoždění ve výuce. Příprava vyučujících byla více zaměřena na téma hodiny, než na vzdělávací cíle orientované na žáky.

V úvodu hodiny byla většinou provedena kontrola domácí přípravy, rozbor chyb krátké písemné práce žáků z minulé hodiny nebo frontální opakování. Žáci převážnou část vyučovacího času buď rýsovali, nebo prováděli opakované výpočty. Ne všichni přistupovali k řešení úkolů s porozuměním, chyběl prostor pro řešení zajímavých úloh z matematiky, což by přispělo k většímu zájmu žáků o práci. Převažující frontální metody práce dokázali ojedinele vyučující zefektivnit zařazením samostatné práce se společným vyhodnocením. Při práci v hospitovaných hodinách žáci prokázali dobré znalosti a upevněné pracovní návyky. Estetická a grafická úroveň žákovských poznámek byla mnohdy podprůměrná. Hospitované hodiny byly většinou ukončovány po zvonění, bez shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Vstupní motivace vycházela ze sdělení obsahu hodiny a seznámení se vzdělávacími cíli. Motivační pochvala a povzbuzení se objevovaly jen výjimečně. Hodnocení závěrečné písemné práce bylo objektivní, vyučující seznámila žáky s bodovým hodnocením a tím je vedla k sebekontrolě a sebehodnocení. Hodnocení žáků v průběhu procvičování probíhalo ze strany učitelů zřídka. Kontrolu samostatné práce prováděli žáci většinou společně s vyučujícím, méně samostatně nebo vzájemně mezi sebou.

V hospitovaných hodinách převládala komunikace vyučujícího, většinou nebyl vytvářen prostor pro diskusi žáků. Žáci při opakování pracovali většinou samostatně, ojedinele si pomáhali navzájem. Vyučující vedli žáky ke správnému matematickému vyjadřování a používání geometrické symboliky.

Kvalita výuky matematiky je celkově hodnocena jako průměrná.

Skupina přírodovědných předmětů (fyzika, chemie, přírodopis)

Příprava hospitovaných hodin byla promyšlená vzhledem ke vzdělávacím cílům a materiálním podmínkám školy. Ojedinele byl kladen důraz pouze na obsahovou stránku výuky. Vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a podmínkám, ve kterých probíhalo vyučování přírodovědných předmětů, byla výuka připravena a naplánována na velmi dobré úrovni.

Formy a metody výuky umožnily většinou aktivně zapojit žáky do výuky. Organizační pokyny vyučujících byly jasné, srozumitelné a přiměřené věku. V úvodu vyučovacích hodin probíhalo frontální opakování, při kterém se úspěšně uplatnili jen aktivní žáci. Všichni dostali prostor pro své uplatnění v rámci žákovských pokusů při praktickém ověřování, pozorování a vyvozování nových poznatků. Učebnice byly využívány zřídka, k práci s odborným textem byli žáci vedeni jen ojediněle. Znalosti žáků byly ověřovány jak individuálním, tak orientačním zkoušením, při kterém nebyl vyučujícími prováděn rozbor chyb, a tak nebyla žákům poskytována zpětná vazba o jejich úspěšnosti. Vyučující důsledně nevyžadovali od žáků obvyklý postup řešení fyzikálních příkladů. Zjednodušení, kterých se žáci dopouštěli, byla v rozporu s věcnou správností učiva. V závěru hospitovaných hodin většinou nebylo provedeno shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Jako vstupní motivační metoda byla vhodně v přírodopisu využita hra, při které si žáci zopakovali znalosti z probraného učiva a tvůrčím způsobem vymysleli organizaci a způsoby práce ke splnění zadaného úkolu a prezentování výsledku. Vyučující průběžně motivovali žáky příklady z praxe a vhodně využívali mezipředmětové vztahy. Výsledky učení byly ojediněle vyhodnocovány jen v průběhu výuky, zcela opomíjeny byly v závěru hodiny.

Žáci dohodnutá pravidla práce, která souvisela s organizací výuky, akceptovali. Ve všech sledovaných vyučovacích hodinách, zejména při žákovských pokusech a skupinové práci, panovala atmosféra spolupráce a vzájemné tolerance. Menší pozornost ze strany některých vyučujících byla věnována rozvoji komunikativních dovedností a věcné správnosti odpovědi žáků ve fyzice.

Kvalita vzdělávání v přírodovědných předmětech je celkově hodnocena jako průměrná.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání na 2. stupni ZŠ

V hodinách žáci prokazovali spíše průměrné vědomosti, velmi dobře upevněné dovednosti a návyky. Činnostní pojetí výuky, v němž žáci dostávali příležitost aktivně se podílet na vlastním vzdělávání, samostatně se projevovat, bylo ve sledovaných hodinách realizováno v menší míře. V hospitovaných předmětech na 2. stupni ZŠ jsou hodnoceny průběh a výsledky vzdělávání jako průměrné.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Ve školní družině je v letošním školním roce zapsáno 17 žáků v 1 oddělení. Družina je v provozu každý den v době od 11:25 do 16:00 hodin, v době prázdnin škola provoz družiny po dohodě s rodiči nezajišťuje. V rámci družiny jsou žáci zapojeni do výtvarného kroužku.

Činnost školní družiny zabezpečuje vychovatelka, která svým vzděláním splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti stanovené příslušnými právními předpisy. Školní družina využívá jednu vlastní místnost, která je prostorná a vkusně vyzdobená pracemi žáků. Výtvarné zaměření vychovatelky je na velmi dobré estetické úrovni třídy zřejmé. Uspořádání nábytku je funkční. Pro realizaci vzdělávacích činností školní družina v případě potřeby využívá i tělocvičnu a školní hřiště. Hry a další pomůcky jsou poněkud opotřebované.

Zásady bezpečnosti a psychohygieny byly v průběhu inspekční činnosti dodržovány. Zvolené formy a metody práce odpovídaly požadavkům na specifičnost pedagogiky volného času. Všechny aktivity byly založeny zejména na přiměřenosti a dobrovolnosti. Děti se do nabízených činností aktivně zapojovaly, měly dostatek prostoru pro diskusi a pro vyjádření vlastních názorů.

Výchovně vzdělávací činnost školní družiny vychází z místních podmínek a navazuje na výchovně vzdělávací činnost ZŠ. Školní družina má samostatný plán, ve kterém jsou odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti rozpracovány konkrétně do jednotlivých měsíců, po dohodě s rodiči umožňuje žákům rovněž přípravu na vyučování. Povinná dokumentace je vedena řádně.

Činnost školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Záměry školy jsou stručně stanoveny ředitelem do těchto bodů: stabilizace učitelského sboru, zachování bytového fondu pro pedagogy, opravy školy a zlepšení vnitřního vybavení školy a učebny informatiky, zajištění lyžařské výzbroje pro žáky na lyžařský výcvikový kurs. Dlouhodobá koncepce školy nebyla v písemné formě předložena. Roční plán práce obsahuje úkoly pro jednotlivé předměty vyplývající z realizovaného vzdělávacího programu, plán práce třídních učitelů a plán výchovného poradce. Měsíční nebo týdenní plány činností nejsou vedeny. Perspektivní plánování výuky na 1. stupni ZŠ je komplikováno tím, že 1., 2. a 3. ročník jsou umístěny na odloučeném pracovišti. Výuka v těchto ročnících je koordinována v rámci metodického sdružení, jehož členkami jsou dle záznamů z jednání pouze učitelky 1. - 3. ročníku a vychovatelka. Učitelé, kteří zajišťují výuku ve 4. a 5. ročníku, se na plánování výuky, na řešení případných problémů či na jednáních o plnění osnov nepodílejí. Plánování není pojato jako ucelený systém plánů v jednotlivých oblastech práce školy.

Povinné předměty jsou v 7. až 9. ročníku rozšířeny o volitelné předměty technické kreslení, domácnost, informatika, konverzace v německém jazyce. Kromě povinných a volitelných předmětů škola nabízí žákům možnost rozvíjet své schopnosti v zájmových kroužcích (počítačová grafika, dopravní, výtvarný, aerobik, košíková, dyslektický a logopedický).

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy je na průměrné úrovni.

Organizování

Organizační řád s přesně vymezenými nebo delegovanými kompetencemi není vypracován. Organizace činnosti školy je postavena většinou na osobních kontaktech a na operativním řešení nastalých situací. I když operativní styl organizování je většinou funkční, nastávají situace, kdy dílčí pochybení jsou přehlédnuta, aniž by měla vazbu na kontrolní systém školy.

Školní řád je vypracován, preferuje ve svých ustanoveních zejména bezpečnost žáků. Rozvrh hodin je sestaven s ohledem na plynulý provoz školy, avšak některé myšlenkově náročné předměty jsou někdy zařazeny na pozdní vyučovací hodiny (například chemie a fyzika v šestém a devátém ročníku) nebo hodiny téhož předmětu s dvouhodinovou týdenní dotací jsou zařazeny na dny po sobě následující (například dějepis v deváté třídě). Organizace výuky volitelných předmětů v deváté třídě není vedena v souladu s deklarovaným učebním plánem.

Z jednání pedagogické rady jsou vedeny podrobné zápisy, z nichž je zřejmé, že pozornost je věnována bezpečnosti práce, organizačním záležitostem, prospěchu a chování žáků. Do programu jednání není zařazována diskuse. Výsledky z hospitační činnosti vedení školy byly v pedagogické radě v obecné podobě výstižně vyjádřeny, ovšem závěry z nich plynoucí s případným přijatým opatřením v zápisu uvedeny nejsou. Některé body zápisu

z jednání pedagogické rady vyznívají formálně, protože nenavazují na kontrolní systém (například otázka plnění tematických plánů, učebních osnov).

Při kontrole povinné dokumentace školy na 1. stupni ZŠ byly zjištěny nedostatky ve vyplňování katalogových listů žáků a dále byla zjištěna neprovázanost mezi třídními výkazy a katalogovými listy (např. v případě odchodu žáků ze školy často nebyla v třídních výkazech vyznačena data změn, odchody žáků ze školy nebyly zaznamenány v katalogových listech). Třídní výkazy, třídní knihy a katalogové listy 2. stupně ZŠ žáků jsou vedeny, ale zápisy v nich obsahují značné množství dílčích pochybení (neúplné a nepřesné údaje, přepisované údaje bez vysvětlujících odkazů, vzájemná neprovázanost mezi jednotlivými údaji apod.). Kontrolou vysvědčení žáků 5. ročníku za 1. pololetí školního roku 2001/2002 bylo zjištěno, že celkový prospěch žáků, kteří nebyli v žádném povinném předmětu hodnoceni při celkové klasifikaci stupněm horším než „chvalitebný“, průměr z povinných předmětů neměli horší než 1,50 a jejich chování bylo velmi dobré, nebyl hodnocen stupněm „prospěl s vyznamenáním“, nýbrž jen „prospěl“.

Informace směrem k učitelům jsou předávány převážně ústně, prostřednictvím porad a nástěnky ve sborovně. Při zajišťování plynulého chodu školy využívá ředitel školy osobní kontakty a aktuální pokyny. Tento operativní systém je funkční. Žáci získávají informace od třídních učitelů i vedení školy.

Rodiče jsou o prospěchu a chování žáků prokazatelným způsobem informováni prostřednictvím žákovské knížky, dále na pravidelných třídních schůzkách, kterých se podle potřeby účastní i výchovná poradkyně. Pozitivem pro chod školy je schopnost vedení školy odhalit a ihned ve spolupráci s rodiči řešit výchovné problémy žáků (záškoláctví, náznak šikany). Škola je otevřena veřejnosti a spolupracuje se zájmovými organizacemi a obecním úřadem. Žáci se účastní olympiád, sportovních soutěží a celoškolských akcí.

Výroční zpráva o činnosti školy je zpracována v souladu se zákonem a vypovídá o práci školy i o realizovaných akcích. V některých částech výroční zprávy jsou nadbytečné informace.

Oblast organizování činnosti školy vykazuje průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitel školy uplatňuje demokratický až liberální styl řízení s konkrétně určenými pravidly. Upřednostňuje domluvu s vyučujícími. Otevřeným způsobem komunikace se snaží o vytvoření příznivého klimatu školy. Vyučující ochotně přijímají pokyny vedení školy a plní i mimořádné úkoly. Pedagogům dává prostor pro seberealizaci a uplatnění vlastní iniciativy. Ředitel školy umožňuje a podporuje další vzdělávání učitelů. Pracovníci školy se podle možností zapojují do vzdělávání na základě nabídky pedagogického centra a referátu školství. Menší pozornost je věnována vzdělávání v prohlubování vlastní odbornosti a nových vyučovacích metod, což se nepříznivě promítá i do úrovně vyučování na druhém stupni. Méně funkční je metodické vedení učitelů bez příslušné kvalifikace. Hodnocení pracovníků je prováděno pravidelně. Kritéria pro hodnocení pracovníků jsou zpracována v obecné rovině. Pedagogický sbor byl s nimi seznámen. Oblasti sebehodnocení školy nebyla věnována cílená pozornost.

Systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků má průměrnou úroveň.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je vypracován pouze rámcově, jeho účinnost je nízká. Byly zjištěny značné

nedostatky ve vedení povinné dokumentace školy a v postupech vedení školy (například podklady pro vysvědčení nebo uvolňování žáků z tělesné výchovy). Kontrolní mechanismy nejsou vypracovány tak, aby zjištěné skutečnosti byly systematicky shromažďovány, analyzovány a vyhodnocovány a aby byla následně přijímána opatření k nápravě. Tak se například stalo, že v katalogovém listu jedné žákyně osmého ročníku nejsou zapsány ve vší úplnosti známky za druhé pololetí sedmého ročníku. Na škole tak není k dispozici řádný podklad pro vysvědčení, které bylo žákyni vydáno. Celkový prospěch a chování žáků jsou pravidelně vyhodnocovány na pedagogických radách.

Úroveň kontrolních mechanismů je hodnocena jako pouze vyhovující.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Podmínky vzdělávání jsou školou zajišťovány na průměrné úrovni. Jednotlivé oblasti jsou převážně řešeny operativně a nejsou vedeny systémově.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Výchovné poradenství

Personálně je výchovné poradenství zajištěno vyučující, která neabsolvovala kvalifikační studium tak jak ukládá právní norma. Individuálně se vzdělává studiem odborné literatury i formou dalšího vzdělávání a účastní se pravidelně Metodického vedení výchovných poradců organizované Pedagogickou psychologickou poradnou ve Znojmě. Plán činnosti výchovného poradenství je rozpracován do jednotlivých měsíců. Výchovná poradkyně vede přehledně záznamy o žácích se specifickými poruchami učení a chování na druhém stupni ZŠ, včas je zajišťováno odborné vyšetření žáků a dokumentace předávána třídním učitelům. Na prvním stupni je zajišťována tato oblast jinou učitelkou pověřenou ředitelem školy. Součinnost učitelek v této oblasti prozatím není, je zajišťována operativně ředitelem školy. Škola vykázala ve školním roce 2001/2002 9 integrovaných žáků. Vyučující mají pro tyto žáky zpracované individuální plány a někteří z nich jsou v jednotlivých předmětech hodnoceni slovně. Pro žáky s vývojovými poruchami učení škola nabízí práci v logopedickém a třech dyslektických kroužcích. Výchovná poradkyně má přirozenou autoritu, kterou si získala důvěru žáků. Ti se na ni obrací se svými problémy osobně nebo využívají schránky důvěry, úzce spolupracuje s rodiči žáků, má stanoveny konzultační hodiny, které rodiče i žáci využívají.

Minimální preventivní program sociálně patologických jevů je zpracován a pedagogický sbor je s ním seznámen. Žákům i rodičům byly předány informace o institucích, které pomáhají řešit závislost na drogách. Protidrogová preventivní spolupracuje s vedením školy a výchovnou poradkyní. Organizuje peer program který je realizován absolventkami ZŠ pod odborným vedením pro jednotlivé věkové skupiny dětí na aktuální témata. ZŠ Šanov se zapojila do komplexního programu primární prevence, který koordinuje K - Centrum Znojmo. Minimální preventivní program je systematicky plněn a pravidelně vyhodnocován.

- ČŠI konstatuje, že v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 13. 12. 2001 čj. 30 647/01-21 není uvedeno detašované pracoviště školy na ulici Karlovarská 125.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 13. 12. 2001 čj. 30 647/01-21
- Zřizovací listina a příloha ke zřizovací listině ze dne 17.3. 1999, čj. 57/99
- Výkaz Škol (MŠMT) V 3 - 01 o základní škole k 30. září 2001 ze dne 5. října 2001
- Povinná dokumentace škol stanovená § 38a pds. 1 písm. c)-h) a k) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy všech tříd, třídní kniha IX. třídy ze školního roku 2000/2001, třídní kniha VIII. třídy ze školního roku 1999/2000
- Plán činnosti ŠD na školní rok 2001/2002
- Přehled výchovně vzdělávací práce, Docházkový sešit, zápisové listky
- Záписy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí
- Podkladová inspekční dokumentace ZŠ, dotazník pro ředitele před inspekcí
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2000/2001
- Vybraný vzorek žákovských písemností a žákovských knížek
- Učební plán školy ve školním roce 2001/2002, 2000/2001, 1999/2000
- Vzdělávací program Základní škola čj.: 16847/96 - 2
- Plán práce pro školní rok 2001/2002
- Vnitřní řád školy
- Tematické plány hospitovaných předmětů ZŠ
- Hospitační záznamy vedení školy
- Osobní spisy všech pedagogických pracovníků

ZÁVĚR

Průběh a výsledky vzdělávání jsou hodnoceny na prvním stupni ZŠ jako velmi dobré na druhém stupni ZŠ jako průměrné. Činnost školní družiny je hodnocena jako velmi dobrá.

Zajišťování podmínek výchovně vzdělávací činnosti je hodnocena jako průměrná. Ředitel školy vytváří základní podmínky pro realizaci vzdělávacího programu. V návaznosti na zjištění z orientační inspekce zaměřené na podmínky vzdělávání, přetrvává v řízení školy spíše operativní styl práce ředitele, chybí dlouhodobé plánování činnosti školy a systém v organizaci a kontrole výchovně vzdělávací práce školy. ČŠI pozitivně hodnotí práci ředitele související s rekonstrukcí školních budov. Zkvalitnila se úroveň výchovného poradenství.

Kontrola prokázala dílčí nedostatky v naplňování obecně závazných právních předpisů.

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Zdeňka Vladíková	Zdeňka Vladíková, v.r.
Členové týmu	PaedDr. Jitka Měřinská	Jitka Měřinská, v.r.
	Mgr. Zdeňka Nešetřilová	Zdeňka Nešetřilová, v.r.

V Brně dne 26.června 2002.

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy 8.července 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Bronislav Novák, ředitel školy

Novák, v.r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
--------------------	-----------------------------------

Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>
------------------------	--

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
KÚJK Brno, RNDr. M. Šifalda	23.7.2002	611/2002
OÚ Znojmo, PaedDr. Karel Rivola	23.7.2002.	612/2002
Obec Šanov, Hlavní 65, 671 68 Hrabětice	23.7.2002.	613/2002

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány